

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 4876

Ekli “Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Ana Statüsü”nün yürürlüğe konulmasına, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesi gereğince karar verilmiştir.

2 Aralık 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANA STATÜSÜ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Ana Statü; Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünün hukuki statüsü, faaliyet alanı ve görevleri, organları ve teşkilat yapısı, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve iştirakleri ile bunlar arasındaki ilişkileri, tasfiye ve denetimle ilgili hususlarla idari, mali ve personele ilişkin hususları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Ana Statü, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Ana Statüde geçen;

- a) Ar-Ge: Yeni bir sistem, hizmet, ürün, yazılım, süreç geliştirmek amacıyla tasarlanan yaratıcı projeleri,
 - b) Bakan: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanını,
 - c) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
 - ç) Röдовans sözleşmesi: Maden işletme ruhsatı sahibinin maden sahasının tamamı veya bir kısmı üzerinde sahip olduğu maden işletme izninden kaynaklanan madencilik faaliyeti yapma ve maden ocağından çıkan maden cevherini kullanma, yararlanma ve üzerinde tasarruf yapma yetkilerini belli bir bedel karşılığı devretmeyi taahhüt ettiği sözleşmeyi,
 - d) TKİ: Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunu,
 - e) Yan ürün: Üretim süreci sırasında ve sonrasında teknik nedenlerle ana ürün ile beraber ortaya çıkan malzeme ve türev ürünleri, ifade eder.
- (2) Bu Ana Statüde yer almayan tanım ve terimler için, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu ile 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

TKİ'nin Yapısı, Amaçları ve Faaliyet Alanı

TKİ'nin yapısı

MADDE 4- (1) TKİ; tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı iktisadi devlet teşekkülüdür.

(2) TKİ, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

(3) TKİ, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(4) TKİ, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu çerçevesinde Sayıştay denetimine tabidir.

(5) TKİ'nin merkezi Ankara'dadır.

(6) TKİ'nin sermayesi 1.000.000.000 TL olup, tamamı Devlete aittir.

(7) TKİ'nin ilgili olduğu bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıdır.

TKİ'nin amaçları ve faaliyet alanı

MADDE 5- (1) Devletin genel madencilik, sanayi ve enerji politikalarına uygun olarak ülkemizin enerji ihtiyacını karşılamak üzere; linyit, asfaltit, bitümlü şeyl, turba gibi enerji hammaddelerini etkin ve verimli bir şekilde aramak, üretmek, temiz kömür teknolojilerine uygun olarak kullanımlarını sağlamak ve stratejik öneme sahip ikincil ürünleri elde etmek üzere kurulan TKİ'nin faaliyet konuları şunlardır:

a) Her türlü arama, etüt, plan, proje ve programları yapmak, takip etmek, uygulama stratejilerini tespit etmek ve gerçekleştirilmesini sağlamak.

b) Faaliyet alanına giren hususlarda, üretimin gerçekleştirilmesi ve üretilen ürünlerin zenginleştirilmesi, türev ürünlerin elde edilmesi ve bunların değerlendirilmesi için gerekli her türlü yeraltı ve yerüstü, sosyal ve sinai tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettmek ve ürünlerini değerlendirmek, söz konusu tesislerin ülkemiz çevre mevzuatına uygun olmasını sağlamak amacıyla her türlü önlemi almak ve aldirmek.

c) İstihgal konusu faaliyetler için gerekli arama, araştırma ve istimlak işlerini yapmak veya yaptırmak.

ç) Faaliyet konusu madenler ile bunlardan elde edilen türev ürünlerin (katkılı/katkısız) üretim ve ticaretini yapmak ve yaptırmak, aynı zamanda bu ürünlerin ithalat ve ihracatını yapmak.

d) Kömür üretimi sırasında ve sonrasında elde edilen yan ürün, artuk ve atıkları değerlendirmek ve faaliyet alanı ile ilgili her türlü ambalajlama, torbalama, nakliye, yükleme ve boşaltma işleri yapmak, yaptırmak.

e) Ruhsat hukuku TKİ'ye ait olan maden sahalarını üçüncü şahıslara kiralamak veya rödovans sözleşmeleri yapmak.

f) Amaçları ve faaliyet alanı ile ilgili olarak ve sahip olduğu imkânlar kullanılarak bedeli mukabilinde, gerektiğinde araç ve gereç kiraya vermek ya da üçüncü şahıslardan kiralamak.

g) Faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ilgili mevzuat çerçevesinde danışmanlık hizmeti, mal ve diğer hizmet satışı yapmak.

ğ) Faaliyetleri ile ilgili her türlü belge ve sertifika almak, ulusal ve uluslararası alanda, madencilik sektöründe (kamu ve özel) her türlü eğitimleri vermek ve belgelendirmek, sertifika ve mesleki yeterlilik sınav ve belgelendirme hizmeti sunmak, istihdamı geliştirme kapsamında düzenlenen beceri kazandırma programlarının uygulanmasını sağlamak.

h) Amaçları ile ilgili sigorta acenteliği dâhil her türlü ticari faaliyette bulunmak, ayni ve fikri haklar almak ve satmak.

ı) Cumhurbaşkanı kararıyla yurt içinde veya yurt dışında ortaklıklar ve şirketler kurmak veya tasfiye etmek, kurulmuş ve kurulacak ortaklık ve şirketlere iştirak etmek veya bunlardan ayrılmak.

i) İşletmelerin, iştiraklerin ve diğer birimlerin bütçeleri ile fiyat, tarife ve yatırımların, genel ekonomi ve madencilik, sanayi ve enerji politikalarına uyumunu sağlamak.

j) Üretilen kömürlerin karakteristikleri dikkate alınarak ülke genelinde etkin ve verimli bir şekilde kömür kullanımını sağlamak amacıyla raporlar hazırlamak; Bakanlığın onayını müteakip, kömürlerin kullanımı ile ilgili karar verici birim ve otoritelerle paylaşmak.

k) Maden ruhsatları talep etmek, almak, satmak, uhdesinde bulunan maden ruhsatlarını bölerek yeni ruhsat talep etmek, gayrimenkulleri tasarruf etmek, kiralamak, kiraya vermek, leh ve aleyhte rehin, ipotek, intifa, ittifak hakları, gayrimenkul mükellefiyeti ve benzeri hakları tesis etmek.

l) Faaliyet konusu alanlarda kurulmuş ve kurulacak kamu ve özel kuruluşlara idari ve teknik alanlarda rehberlik yapmak.

m) Uhdesindeki ruhsat sahalarında, 3213 sayılı Kanunun 2 nci maddesi kapsamındaki IV. Grup (b) bendi madenlerde bulunan kömür kaynaklı metan gazını işletmek, işlettmek.

n) Lisanssız enerji üretim tesisleri kurmak ve işletmek, işlettmek, ayrıca Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda lisanslı her türlü enerji üretim tesisi kurmak, işletmek, işlettmek ve enerji üretim tesisine hissedar olmak.

o) Madencilik faaliyetlerinin tamamlandığı sahalarda; doğaya yeniden kazandırma çalışmaları yapmak, sosyoekonomik katkı sağlayıcı faaliyetlerde bulunmak, bu sahaların rehabilitasyonu kapsamında oluşan alanların ekimini yapmak, üretilen ürünleri ticari olarak değerlendirmek.

ö) Kömür ve türevleri başta olmak üzere madenlerin kalite ve özellikleri ile iş yerlerindeki çalışma ortamlarındaki parametrelerin ölçülmesine yönelik, akredite laboratuvarlar kurmak, kamu ve özel sektöre hizmet sunmak.

p) Faaliyet alanıyla ilgili konularda uygulamalı Ar-Ge çalışmaları yapmak.

r) Faaliyet alanıyla ilgili Bakanlıkça verilen diğer görevleri yapmak.

(2) TKİ, amaç ve faaliyetlerini doğrudan doğruya merkez, işletme, iştirak ve diğer birimler eliyle yerine getirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TKİ'nin Organları ve Teşkilat Yapısı

TKİ'nin organları

MADDE 6- (1) TKİ'nin organları, Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüktür.

Yönetim Kurulu

MADDE 7- (1) Yönetim Kurulu bir başkan ve beş üyeden oluşur.

(2) TKİ Yönetim Kurulunun teşkili ile görev ve yetkileri, üyelerinin atanmaları, nitelik ve şartları, görev ve süreleri, görevden alınmaları ile diğer hususlar hakkında; 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) Yönetim Kurulu, TKİ'nin amaç ve faaliyetlerini gerçekleştirme ve yönetimi ile ilgili gerekli her türlü kararı alır.

(4) Genel Müdür, Yönetim Kurulunun başkanıdır. Genel Müdürtin bulunmadığı hallerde, Genel Müdürtin Yönetim Kurulu üyeleri arasından görevlendireceği Genel Müdür vekili Yönetim Kuruluna başkanlık eder.

Yönetim Kurulunun toplanması

MADDE 8- (1) Yönetim Kurulu, Genel Müdürtin daveti üzerine ayda iki defadan az olmamak üzere toplanır. Toplantı günü ile saatini de gösteren gündem, Yönetim Kurulu Başkanı tarafından tespit edilerek en az yirmi dört saat önce üyelere dağıtılır. Yönetim Kurulu kararıyla gündemde değişiklik yapılabilir.

(2) Yönetim Kurulu üyeleri de kurul kararı alınmasına gerek görülen konuların görüşülmesi ve karara bağlanmasıyla ilgili olarak önerge verebilirler. Toplantı yapılması en az iki üyenin ortaklaşa yazılı önergesine bağlıdır.

(3) Toplantı yeri, TKİ merkezidir. Yönetim Kurulu, karar almak şartı ile başka bir yerde de toplanabilir.

(4) TKİ'nin Yönetim Kurulu toplantısına katılma hakkına sahip olanlar bu toplantılarda, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1527 nci maddesi uyarınca elektronik ortamda da katılabilir. TKİ, 29/8/2012 tarihli ve 28396 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret Şirketlerinde Anonim Şirket Genel Kurulları Dışında Elektronik Ortamda Yapılacak Kurullar Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca hak sahiplerinin bu toplantılara elektronik ortamda katılmalarına ve oy vermelerine imkân tanıyacak Elektronik Toplantı Sistemini kurabileceği gibi bu amaç için oluşturulmuş sistemlerden de hizmet satın alabilir. Yapılacak toplantılarda bu hüküm uyarınca kurulmuş olan sistem üzerinden veya destek hizmeti alınacak sistem üzerinden hak sahiplerinin ilgili mevzuatta belirtilen haklarını mezkûr Tebliğ hükümlerinde belirtilen çerçevede kullanması sağlanır.